По конфіскаті — другий наклад

Ч. 30 (10.413). Львів, вівторок 10. лютого 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунія 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 СОТ.

Видає ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“ Начальний редактор д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ

Тиждень закордонної політики у французькій палаті.

(З трибуни журналістів.)

Париж, 4 лютого.

Одним з численних наслідків великої війни є незвичайне зацікавлення закордонною політикою. Минули ті щасні дні для дипльоматів, коли громадянин розкриваючи часопис махав байдуже рукою: „а, це закордонна політика... мене не торкається“. „Війна по війні“, як кажуть німецькі націоналісти, доказала, наскільки міцний звязок між народами; безжурного Парижанина, впертого фармера з Південної Кароліни і сербського селянина може однаково зачепити революція в Альбанії чи Португалії.

Ось чому всупереч передвоєнній добі „великим днем“ у франц. парляменті є день інтерпеляцій про закордонну політику.

В останньому тижні було таких — два. Коли приємнійше мати карту журналіста, як у цей день „сезону“? Льожі та галерія битком набиті, здебільша — signum temporis! — багатими дамами, прибраними мов на Grande Opéra або dancing. Яка насолода оглядати салі цього будинку, де в однім зі сальонів пишається картина Вернета з епізодом Мазепиного життя... А як зорганізована трибуна журналістів зі своїм сальоном, бюро, буфетом, машиністками...

Весь тиждень дебат присвячений двом головним справам: Римові та Москві. У той час, коли Гербет, під арію з „Кармен“, втягав у себе московське повітря, його наступник, Роляв де Марес, гремів у „Temps“: „Совітський уряд нині вповні залежний від III-го Інтернаціоналу, який у дійсности управляє СРСР... Досить цього!... Нехай Москва знає, що її власні помилки спонукують усі народи йти згідно проти неї, ворога суспільности...“ Про бульварну пресу, обурену промовами Зіновєва й Рикова — і не казати.

Такою була увертура до дебат. Кампанію почав докладчик закорд. комісії, Сімон, сивоволосий радикал, колись співробітник Ґамбетти. Середній промовець, але промовляє з щирістю та переконанням. Чужинцеві необзнайомленому з подробицями франц. політики XIX. в., важко зрозуміти характер суперечок щодо Ватикану. Виборча полєміка ще й затемнює справу, коли протиставляє „клерикалів“ — „антиклерикалам“. Коли клерикали“ при владі, тоді висилають до папи амбасадора як ознаку пошани, а це підриває його політичні функції; приходять антиклерикали відкликають амбасадора наперекір своїм ворогам і шкодять інтересам держави. Сімон у довгій промові перебирає всі гріхи Ватикану, який, по його думці, є антиподом демократичної Франції. „Треба вибирати між Францією — дочкою церкви і Францією — дочкою революції. Край зробив свій вибір 11. травня 1924 р.“

Репліки католиків слабі, і щодо змісту і щодо форми. Така вже іронія долі, що найкраща та найсильнійша оборона Ватикану вийде від бувш. соціяліста, антимілітариста, синдикаліста і прихильника загального страйку — Аристида Бріяна...

Щодо Совітів — Сімон звязкий, ясний і льоґічний. „Що таке Росія, пекло чи рай? Чи комунізм завмирає чи поширюється? — для цього всього треба там бути й бачити“. Ця теорія „присутности“ має свій протилежний бік: присутність совітського амбасадора в Парижі. Сімон відповідає на це: „Франція не хоче, щоби її одурювали; вона відкидає всяке втручування в її внутрішні справи (Оплески цілої салі, крім крайньої лівиці). До російських боргів Сімон ставиться скептично, дарма, що „французька революція не відкидала своїх старих боргів“...

1 год. уночі. Але зібрана публика ще матиме сензацію. Входить на трибуну Еррio і заявляє, що Альфонс XII. відмовляється від судового переслідування Бляско Ібанеса. Як відомо, Ібанес видав у Парижі памфлет „Альфонс XIII. — здемаскований“. Мушу признати, що не вважаючи на захоплення мас автором „Кривавих арен“ і „У тіні Собора“, цей памфлет слабий. Політична сатира, навіть несправедлива, може бути літературно сильна та гарна. У данім випадку це збірка спліток і злоби, яку можна звернути не лише до особи еспанського короля; нема в ній роскішної прози великого письменника.

Альфонс XIII., чи вірнійше: некоронований король Еспанії Прімо де Рівера, домагався від Франції суду над Ібанесом за „образу Величности“. Істнує у Франції старий закон, ще з часів „святого аліянсу“ (1819 р.), згідно з яким усяка образа чужоземного володаря карається. Цей закон ніколи не виконувався. Лише раз „червоний султан“ Абдул-Гамід робив спробу використати його проти відомого автора Жана Ф'но, але не довів справи до суду, зрозумівши, що суд хутше стане на боці публіциста, оборонця Вірмен, ніж „ката“.

Претенсії еспанського уряду поставили Еррio у скрутне становище; з одного боку — закон формальний, і сам король має деяку популярність у Парижі, з другого: Ібанес є лідером республиканської партії, в інтимних зносинах з офіціозом лівого бльоку „Quotidien“, де друкують його статті. Справа почалась, коли... в Танжері еспанська бомба вбила французького чорного жовніра. Мабуть ніколи смерть тубільця не була більш на руку Quai d' Orsay*). Дипльомати швидко зааранжували справу: Франція не счинить „історії“, а за те Еспанія не переслідуватиме Ібанеса. І ось так смерть нікому невідомого тубільця причинилась до „елеґантного і лицарського кроку“ Альфонса XIII. Коли одного дня в Ніґерії чи Сенеґалю, матері, дружині чи сестрі жовніра принесуть звістку про „інцидент“ у Танжері, вона бодай „матиме сатисфакцію, що її нещастя причинилося до полагодження дипльоматичного конфлікту, в якім замішаний один з найбільших світових письменників...“ Так писав один поважний французький часопис. O, sancta simplicitas!

А проте головним ментом дебат була промова Бріяна, до якої часописи підготовляли нас уже два тижні. Все підготовляло до сензації: і особа промовця і те, що Бріян у свій час був докладчиком закону про відділення церкви від держави, відтоді датується сучасний конфлікт з Ватиканом. Він же в 1921 р. відновив амбасаду у Римі, виславши туди посла. Додайте до цього, що Бріян особистий приятель Еррio і у всьому досі піддержував його уряд, тоді зрозумієте нетерплячку, зацікавлення у тисячі очей, коли голова вимовив: „Слово належиться п. Бріянові...“

Бріян поволі підводиться зі свого місця в 4-му ряді на крайній правій крайньої лівої, сходить на амфітеатр, злегка потягаючи за собою ногу. Вигляд байдужий, з задумою, поважний. Це старий актор і добре знає свій фах. В перший раз Бріян промовляє в новій палаті, яка вже чула Леона Блюма, в якому є щось Лясалівське, Поля Бонкура, — двох найкращих промовців у парляменті. Але обом їм далеко до чарів старої парляментарної арени, в якій усе — голос, жест, легкість слова, справді виявляє великого майстра.

Бріян на трибуні, у салі тиша: перед ним жадних паперів; це одна з його гордощів не мати нотаток, тоді, як Поанкаре завсіди пише свої промови, а крім цього на трибуні має завжди грубу теку паперів...

Бріян починає промовляти незрівняним голосом, голосом непинним, який колись панував на мітінгах, від якого і досі дами в екстазі.

Бріян захищає амбасаду і, віддавши данину прихильности Еррio, „приятелеві, з яким я досі у всьому був згідний“, перш всього доказує своє республиканське alibi, тоб-то цитує серію славнозвісних республиканців, що обороняли амбасаду в Римі. Але тут хтось з крайньої правиці гукає „загальний страйк!“...

Спокійно, при сміху Палати, Бріян відповідає: „Позвольте собі сказати, що вже давно, як я зірвав всі дипльоматичні зносини з цією дамою“...

Забезпечивши своє республиканське крило і показавши прилюдно свою „світськість“, Бріян атакує уряд. „Ви домагаєтесь від нас залишити Ватикан у той час, коли инші тули приходять: Америка, Японія, Бразилія, Англія. Навіть совіти змагають, щоби мати там голос... що скажуть католики Америки та Англії?... Ви маєте представника у Червонім Інтернаціоналі (совіти) у Білім (Ліга Націй), чому не хочете мати у католицькім Інтернаціоналі?... Бережіться, я знаю, що роля Касандри невдячна, але мушу говорити“...

7 година вечер. Бріян говорив три години. Вся палата під впливом його промови, але.. істнує стара парляментська приповідка: „Промова може причинитися до зміни переконання, але ніколи до зміни голосування“...

Ви знаєте з телеграм долю амбасади при Ватикані.

Ільно Борщак.

*) Франц. Мін. Зак. Спр.

У. С. Р. Р.

Українська книжкова продукція збільшується.

З нагоди пятих роковин діяльности Державного Видавництва України, голова цієї інституції Самохвалов заявив представникові „Ратау“, що українська книжка минулого року становить поблизно 73 відсотків всеї книжної продукції Державидату.

На близшим завданням Державидату є випускати таку кількість книжок, щоб пересічно на одного мешканця України припадала мінімум одна книжка. В останньому кварталі мин. року видано таку кількість книжок, як у цілім 1923 р. Більшість книжок видається для вдоволення шкільних потреб.

Тепер в українських школах сотні тисяч дітей вчаться з українських підручників. Значну увагу звертається на видання літератури для села. („Більшовик“ 27/I. 25.)

Реферат про Р. У. П.

На засіданні Культурної Комісії ВУАН, посвяченім памяти Леніна, Гермайзе мав реферат про Революційну Українську Партію, використовуючи для цього зібраний ним архівальний матеріял про діяльність партії в періоді від 1900 до 1905 р. („Більшовик“ 28/I. 25.)

Ліквідація неписьменности.

На засіданні Центральної Комісії щодо ліквідації неписьменности у Харкові з дня 17. січня, виявилося, що на Україні налічується 4,5 міл. неписьменних. Тепер істнує на Україні 10.000 „пунктів“ ліквідації неписьменности, де вчиться 300.000. В осени вийде з таких шкіл 250.000 грамотних. Роботу гальмує брак коштів і підручників. Рішено просити Раднарком про додаткові кошти на ліквідацію неписьменности. („Більшовик“ 21/I. 25.)

Студентські їдальні в Києві.

У Києві істнує три студентських безплатних їдалень, в яких харчується 3350 студентів. Право на харчування в цих їдальнях мають тільки студенти та робфаківці, які належать до неплатної категорії в школах. („Більшовик“ 24/I. 25.)

В напруженому положенні.

Кілька уваг на церковно-народні теми.

V.

Всі реформатори, приступаючи до наміченої реформаторської акції, звичайно прилюдно зазначують своє „вірую“, подають мотиви й аргументи, намагаються переконати, що їхня реформа є життєвою конечністю й неминучістю. Колиж вони не роблять того на самому вступі, то в ході полеміки і дискусії виставляють свої тези, свої контр-аргументи, щоби розвіяти накопичені в громадянстві сумніви й підозріння. Між иншим проблема унії викликала у нас в XVII ст. цілу полемічну літературу — правда, при допомові Єзуїтів. І чи в справі безженности духовенства, яка для загального добра повинна лишитися виключно нашою внутрішньою справою, наші реформатори чекають на подання аргументів чужими чинниками?

Справа целібату вже в своїй найновійшій фазі товчеться і здійснюється у нас понад 15 літ, але до нинішнього дня українське громадянство фактично не є в посіданні сяк-так уснованої целібатної аргументації. Правда, мин. року появилася відома брошура станиславівських целебсів, яка намагала дати аргументаційний підклад целібатній акції, одначе подані там мотиви є в значній мірі так поверховні, що не видержують натиску противників. Згадана брошура тільки долила оливи до вогню і викликала той вітер, який тепер переміюється в затяжну хуртовину. Полемічна боротьба зі станиславівською брошурою була такою вичерпуючою, що краще буде, якщо ми не будемо повертати до неї.

З инших висунених мотивів можемо хіба зупинитися над промовою перемиського владики о. Й. Коциловського (Гл. „Український Голос“ ч. 4 з 25. січня ц. р.), який тільки апріорно твердить, що

„добрий священик має бути повний непорочности, святости, дівства, а як чого з найменшого йому з того забракне, то він вже не є добрим священиком. Добрим священиком є лише безженний“.

Та — як ми бачимо з короткого історичного огляду — в тому й лихо, що безженство не йде в парі ані з непорочністю, ані зі святістю, а дівство ставить під знаком запиту. Ясно, що погляду перемиського владики не в силі змінити й турботи, які супровожають жонатого священика, ані те „дантеїське пекло“, яке бажав би він добачити в рідні священика, ані пригоди питомців в пошуканці за дружиною. Не хочемо малювати протилежного образу, турбот, журби і переходів целебсів, бо тут в гру входила би т. зв. „скандальна рубрика“. Тому обмежимося тільки до ствердження, що „аргументи“ перемиського владики є такі неповажні, поверховні, слабко-реторичні, що зайвим було би над ними зупинятися.

Та є два аргументи, про які не говориться голосно, про які не пишеться, але які є поважними, важенними і які вимагають так само поважної застанови і відповіди. Перший — це місія гр.-кат. церкви на сході, а другий — це воєнне знищення в Галичині і викликана ним недостача для матеріяльного угрунтування священичої сім'ї.

Над першим аргументом ми вже мали нагоду зупинитись в низці статтей „На межі між католицизмом і православям“ літом мин. року. Православна церква як одноцільна організація є розбита наслідком революції і національних рухів на сході Европи і на Балкані. Принціп вселенськости, універсальности у відношенні до організаційних форм затратився, розщепився. Як єдність навіть в духовому значінні православна церква майже перестала істнувати. Здавалось би, що таке становище православної церкви відкриває успішні можливости для місійної акції католицької церкви на сході. Ясно, що до цієї акції в першу чергу булоб покликане гр.-католицьке духовенство, католицькі Українці, які своїм обрядом, мовою, традицією найтіснійше звязані з православною Україною, а через неї і з православним сходом. Одначе при заломленні духової єдности православної церкви, при повному розриві організаційних звязків на сході в імя фізичного правила про недопустимість vacuum розпочалася регенерація православної церкви під суто-національним прапором. Між иншим Велика Україна, яка в першу чергу була призначена на терен місійної акції, зірвавши з московським великим центром, сама створила свій церковно-релігійний ренесанс. І сьогодня українська автокефальна церква з одного боку творить вкорінену в масах силу, а з другого не дає змоги для поширення католицької місійности. Навпаки, як свідчить велиградський конгрес, хід його нарад і становище представників православя, як українського — так і російського, східна (православна) церква зі своїми відтінками може бути пригожа тільки до компромісу з католицизмом, але ніколи до частковою „навертання“ при допомозі місійної пропаганди. А осередок того компромісу творять права і привілеї східної церкви. Иншими словами: компроміс між східною і західною церквою є можливий тільки як двох рівновартних і рівноправних величин, а не на основі підчинення одної (східної) церкви другій (західній). Значить, місійна пропаганда на Вел. Україні чи в Росії є майже виключена. Крім того з національного становища вона й не є бажана. Місійна пропаганда в найкращому випадку може довессти до витворення деяких католицьких оаз, а при надзвичайному успіху православно католицької шахівниці. І це якраз промовляє проти місійної акції з національного становища. Для суспільного здоровля і добра українського народу було би бажане тільки загальне обєднання обох церков, а на всякий випадок дуже шкідливе творення католицьких оаз, а тим більше релігійної шахівниці. Бо це завернуло би нас знову до XVII. стол., до релігійної війни, до боротьби між унією і православям, до витворення найстрашнійшої (релігійної) війни в лоні українського народу, яка тільки обезсилилаб наш національний організм, припинилаб політичне, культурне й економічне відродження української нації. Релігійна війна розривалаб українське громадське тіло і примушувалаб одну і другу сторону шукати зовнішніх союзників. Як шкідливим булоб це для українського народу — хіба зайвим було би говорити. Зрештою, місійної пропаганди майже ніколи не веде біле духовенство, лише чорне, монаше.

На основі сказаного слід установити, що і з точки чисто предметової, і з національного погляду не виринає потреба продукції безженного духовенства, бо воно не малоб спеціяльного призначення.

По широкому світі.

Грецько-турецький конфлікт, що вибух на тлі виділення царгородського патріярха, спонукав англійського і французького послів в Атенах звернути увагу грецькому міністрові закорд. справ, щоби масові демонстрації Греків непотрібно не загострили конфлікту.

Англ. архієпископ в Кентербері заявив, що англ. церква живо цікавиться справою виділення царгородського патріярха, бо бачить у цій події небезпеку для всіх христіян на Близькому Сході. Архієпископ заповів згорошення у цій справі інтерпеляції у палаті льордів.

Туреччина предложила комісії для справ виміни населення виділити трьох грецьких єпископів. Комісія відкинула пропозицію, одначе сподіються, що Турки всетаки силою відставлять до грецької границі згаданих духовників.

Румунія збереже строгий нестралітет у грецько-турецькому конфлікті. Румунська православна церква матиме власного патріярха; ця справа буде полагоджена законодатним шляхом.

Еріо конферував з англ. послом льордом Кірю у справі евакуації кольонської смуги в напрямку вирішення загальної проблеми забезпеки границь Франції. Розмова торкнулась теж грецько-турецького конфлікту.

Югославія є рішучою противницею проєкту створення якоїнебудь господарської чи політичної наддунайської конфедерації.

Вибори пруського прем'єра відбудуться 10 ц. м. Демократи, центр і соціядем. порозумілися, щоби висунути спільного кандидата.

Фрунзе, наслідник Троцького на становищі Револ. Воєнної Ради СРСР, видав наказ до червоної армії і фльоти, в якому вказує на спроби створення довкола Росії ворожого перстеня, і закликає до готовости до боротьби.

На проф. Айнштайна не було ніякого атентату. Мнимма атентаторка, Евгенія Діксон, фактично прийшла до приватного помешкання Айнштайна за матеріяльною допомогою.

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!!

Осип Турянський 5)

Кость бере жінку на іспит.

(Докінчення.)

VII.

— Господи! — мелькнуло мені через голову. — Аж нині ти змилосердився наді мною за мою довголітню кару з моєю пісною, сухою та завялою жінкою... Аж нині я засмакую правдивого кохання... О, тяжкою мукою була для мене моя стара, алеж моя солодка пані поцесорка це для мене нівроку нагорода...

В цьому місці Настя зірвалася перший раз як несамовита і стала силоміць ліктями та штовханцями мостити собі дорогу до чоловіка і при тім кричала захриплим голосом.

— Каїне!... люде!... Де стид у вас? Ви регочетеся, коли той безбожник, той сатана в людськім тілі ображує тяжко святі образи і ще до того все те лайдацтво називає Божою нагородою для себе! Дам я тобі зараз панські поцілунки, ти, вифлеємський Ироде!...

Кость бачив, що буря суне, тому не чекав на спокій і серед метушні, крику та сміху розказував далі:

— Як пані поцесорка мене поцілувала, то мені здавалося, що місяць розрісся на ціле небо і якийсь великий огонь бухнув довкола мене. Я вхопив панію поцесорку за шию й мій рот із її губою зліпилися в одно. Чув я, що вся моя душа на устах моєї коханої пані поцесорки горить, кипить, сичить, пузириться, пражиться і шквариться, як пиріг на розтопленому смальці. Ух! Як світ світом, не було ще, здається, такого кохання, як між мною, простим хлопом Костем і між вельможною панею поцесоркою... Я вже боявся, щоби з великої горячі наші уста, борони Боже, не зрослися, як ті два розпечені кусники заліза в кузні. Ото раз булаб кумедія!... Замісць до Красного требаб тоді їхати до Відня на виставу... Хотів я вже відірватися від солодкого ротика пані поцесорки, але вона, видно, найшла такий смак у мені, що не випускала мене від себе. А як пані поцесорці було вже досить, то знов я не давав їй відпустки. Аж якимось чудом наші уста в однім часі нагло відлипли від себе. Це було тоді, як ми вже виїхали з топорівського лісу. Аж по тім я пізнав, що наш поцілунок був довгий аж на пів милі...

VIII.

Тут Кость уже мусів перестати оповідати, бо в хаті зірвалася справжня буря. Костева жінка поборола вкінці всі перепони на шляху від печі до чоловіка й кинулась в густу юрбу жінок, які збентежилися, коли побачили її розіскрені очі та почули її грізний голос. Вони почали уступатися їй з дороги. Зі швидкістю старої кітки, що кидається на щура, вона прискочила до свого чоловіка зі заду, вхопила обома руками за довге волосся на його голові та почала ним судорожно микати, смикати, рвати та шарпати на всі боки. При тому вона мабуть аж душилася з великої досади, бо не говорила, як досі, тільки вибелькотувала зі себе раз у раз лиш один звук „ґі-ґі-ґі-ііі“...

Кость не сподівався такого гарячого нападу від своєї жінки. Та проте він дуже радів, бо бачив ясно, що свою ціль уповні осягне. І хоч наслідком того, що жінка трясла ним, виллявся з його чарки зміст, то він чарки не пустив з рук. У часі, як жінчині пальці господарили в його волоссі, Кость із найбільшим супокоєм наповнив порожню чарку, опісля лівою рукою вхопив міцно свою жінку за руки, вимотав їх зі свого волосся і тримав у правій руці чарку, а лівою стиснув собі під пахою жінчині руки. Настя шарпалася всіми силами, щоби вирватися з під пахи чоловіка, але даремно. Вона тільки тріпалася в тих чоловікових ручних тенетах, як муха в сітці павука. Почала кусати Костя у плечі й руки, але її чоловік тільки сміявся з того, в ось якою думкою:

— Щоб уміти вкусити, треба мати чим...

Тепер Кость обкинув очима всю громаду в хаті і сказав:

— Панове громада! Я взяв свою стару на еґзамен, аби всі ви знали, чи це правда, що я для неї старий штурпак. Тепер, панове громада, скажіть мені самі:

— Чи моя стара любить мене, чи ні?

Всі мужики загуділи неначе джмелі, а жінки аж пікнули тонесенькими голосами:

— Любить вас Костю! І то ще як любить! Аж одуріла на старість із заздрости.

Відповідь громади дуже Костя вдоволила. Аж тепер він обернувся до своєї жінки і сказав:

— Ти, моя стара, здала гарно матуру, хоч я тебе гостро питав. Тепер напиймося за твоє й моє здоровлє, за народженого Івановою козака й за гаразд усеї нашої чесної громади.

Костева жінка не хотіла пить. Але Кость силоміць упхав чарку в її руку й вона вкінці перепросилася з чоловіком.

IX.

Пізно по півночі плили тонким гаєм, обсіяним лагідно-срібним сяєвом місяця дві тіні. А що вся природі спало тоді глибоким сном, то тільки місяць почув два голоси, з яких один був тонесенький, а другий гомонів веселим підбасом. Тоненький голосок заспівав:

— Тож то ти мені досолив, досолив на хрестинах... Я ще тепер після того не прийшла до себе. І за що те все? Яж тільки з тобою зажартувала...

На те почувся підбасок:

— Ти зі мною зажартувала, а я тобі віджартував...

— А чи це правда, що ти з тою панею поцесоркою — цілувався?...

— Правда, чи не правда, це одна річ. Але воно, уважаєш, так є: коли ти, жінко, береш чоловіка за язик, то не забувай ніколи свої уста медом намастити або бодай цукром посолити...

Оглядів, липень 1914.

Всеукраїнський зїзд працьовників преси.

Дня 25 січня відбувся у Харкові Всеукраїнський зїзд робітників преси, які зорганізовані в окрему секцію професіонального союзу робітників освіти (Робітос). Відкриваючи зїзд, голова українського центрального правління Робітос-у Мізерницький між иншим сказав, що перед усіма професіональними організаціями стоїть велике і відповідальне завдання сприяти зміцненню звязку міста з селом. Особливо тепер, „в умовах зростання дрібно-буржуазної стихії", робота секції робітників преси набуває важливого значіння, „для зміцнення впливу пролетаріяту на селянство".

Від імени центрального бюра секції робітників преси Інгулов подав ось такі інформації про стан пресі в цілім Радянськім Союзі:

Наклад газет в два і пів разів перевищує стан передвоєнний й досягає 6 міліонів. Продукція книжкових видавництв досягла перед воєнних розмірів. При значному збільшенні накладу газет кількість їх досягає передвоєнного числа — 550 газет. Центральне бюро робітників преси нараховує по всьому Союзу 12.500 членів, з того на редакційних робітників припадає 29 відсотків, на адміністративно-технічних — 71 відсотків. Поміж редакційними робітниками старі журналісти складають 29 відс., решта припадає на нових людей у журналістиці. Заробітня платня робітників преси порівнюючи висока. У Москві середній заробіток редактора виносить 230 карб. й хитаться в межах від 120 до 460 карб. Безробіття серед робітників преси майже нема, навпаки відчувається брак журналістів.

Завідуючий відділом преси ЦК. КП(б)У. Равич-Черкаський мав реферат про становище преси на Україні. Всіх ґазет на Україні є тепер 64, в тім 25 селянських і кілька ґазет національних меншостей. В міру того, як переводиться в життя гасло „обличчям до села" збільшився й наклад ґазет. Наприклад харківська „Селянська Правда", орган ЦК. КП(б)У. збільшила наклад з 5.000 до 55.000. Матеріяльне становище українських ґазет покращало. Порушується ідея всеукраїнського ґазетного обєднання, що повинно також скріпити ґазети матеріяльно. Повстає питання про перехід центрального органу партії „Комуніст" з російської на українську мову. „Але найблищими часами це не буде зроблено. „Комуніст" повинен залишитися російською ґазетою, але змістом українською".

ЦК. КП(б)У. уважає, що кількість ґазет російською мовою треба довести до мінімума, а потім і цілком українізувати всі ґазети. Ґазети, які покищо залишаються російськими, повинні бути знаряддям українізації. ЦК. уперто провадитиме в життя українізацію ґазет і орієнтацію преси на селян".

Тепер на Україні видається 9 великих українських журналів, між ними „Червоний Шлях". Кількість журналів буде доведена до 30. Видавнича продукція Держвидату українізована на 75 відсотків! На черзі стоїть справа злиття Держвидату з видавництвом „Червоний Шлях".

Зїзд визнав становище преси на Україні „вдоволяючим" з тим, що має бути звернена увага на удосконалення справи поширення ґазет і книжок. Для підготовки нових кадрів робітників преси зїзд висловився за потребою організування всеукраїнських журналістичних курсів.

Вкінці зїзд порішив організувати всеукраїнське обєднання робітників преси. Найвищим органом організації робітників преси має бути всеукраїнський зїзд, який буде скликуватися раз на рік. Зїзд вибірає всеукраїнське бюро, яке провадить

Проти латинщення церкви.

Голос Львова.

В неділю в полудне велика саля Музичного Інституту ім. Лисенка виповнилася по береги львівськими громадянами, які зібралися в числі до 2 тисяч, щоби запротестувати проти латинізації гр. кат. церкви. Між присутніми можна було побачити найвизначнійших представників нашого громадянства, голов і керманичів народних установ, та взагалі репрезентантів організацій міста і його найдальших передмість.

В год. 12:15 вступив на трибуну сивоголовий провідник галицько-українського народу през. Юліян Романчук. Саля загоморіла невмовкаючими оплесками й окликами „Слава". І поплили з його уст важкі, наболілі слова обвинувачення проти тих, які в першу чергу повинні йти з народом, а які своїми зарядженнями розбивають народню єдність.

Обнявши формальний провід зборів, през. Романчук предложив на технічного провідника зібрання д-ра Михайла Волошина, заст. голови церковно-народнього комітету. На секретаря зборів покликано д-ра Ол. Марітчака. При „поліційному" столі зайняли місця надком. Вагнер і ком. Бехметюк.

Річевий і вичерпуючий реферат на тему взаємин української церкви з Римом

запоручені Римом права та перевести златинщення нашого народу виголосив д-р Богдан Барвінський. Реферат д-ра Барвінського перевивали зібрані рясними оплесками й окликами обурення на адресу целібатних зачинщиків.

Після того відчитано резолюції, які одноголосно прийнято. Зміст резолюцій подамо в завтрішньому числі.

ОСТАННІ ВІСТИ.

Кампанія за визнанням СРСР-Америкою.

„Юнайтед Прес" звідомляє, що конференцію розабросень відложать до сл. року. Кола близькі до Куліджа заявляють, що на думку президента трівкі висліди конференції осягнути можна лише тоді, коли в ній візьмуть участь Німеччина й СРСР. Але участь СРСР. мусить попередити визнання його Злуч. Державами. Пиготування до цього займуть яких 6 місяців, бо слід передусім приготовити гром. думку Америки. Сен. Бора після сесії конгресу зачне енергійну кампанію за визнанням СРСР.

Справа патріярхату.

Турецька відповідь зазначує, що Туреччина годиться на вдержання патріярхату лише як духовного осередка православя.

Атентат на португальського премієра?

В Лісабоні підчас демонстрацій за урядом кинуто бомбу на президента ради мін., але він вийшов ціло. Поліція ранила 6 чоловік. З Лісабони простують цю вістку так, що петарда сама вибухла.

Троцький зачинає кампанію.

„Н. фр. Пр." звідомляє, що Троцький заявив, що зачне кампанію проти пануючого напрямку в большевизмі, головнож проти Зіновєва і Сталіна. Візьме участь у комун. конгресі, який рішить про його виділення з партії. Оборона Троцького перед конгресом, на думку „Н. фр. Пр." буде сензаційною ревеляцією.

Чехословаччина зриває взаємини з Ватиканом?

В берлінських колах, близьких до чехословацького посольства, кружляла чутка, що після знесення французького посольства при Ватикані і Чехословачина відкличе свого посла.

Петлюрівці в рум. армії?

З Букарешту заперечують вістки льондонських часописів, будьто би в Румунії реорганізувалася армія Петлюри. У Румунії нема останків української армії. В рум. армії нема чужинців.

Уншліхт заст. Фрунзе.

Заступником народнього комісаря для військових справ Фрунзе іменували Уншліхта.

Конфіската грецьких банків.

Англ. часописи звідомляють, що турецькі власти сконфіскували в Царгороді майно 3 грецьких банків і заберуть усі засоби і товари, магазиновані Греками, хвилево неприсутніми в Царгороді.

свою роботу згідно з постановами всеукраїнських і всесоюзних зїздів робітників преси та згідно з директивами центральних органів.

До Всеукраїнського Центрального Бюра робітників преси вибрано отсих осіб: Лазаря, Калюжного, Невельського, Равича-Черкаського, Киргу, Тарана, Свашенка, Гуса, Холодного, Твердова, Райчука, Молчанова, Берштейна.

НОВИНКИ.

— **Загальні збори Союза Українських Адвокатів.** Дня 31. січня п. р. відбулися загальні збори Союза Українських Адвокатів у Львові при участи около 40 адвокатів з цілого краю. На зборах заступлена була сильно провінція, а особливо Покуття. Перемищина і Поділля не дописало. Почесним предсідником зборів вибрано одноголосно сенйора наших адвокатів д-ра Михайла Короля з Жовкви — фактичний провід зборів обняв д-р Михайло Волошин. Секретарювали д-р Ол. Марітчак і д-р Я. Шипайло. По відкриттю загальних зборів через заст. голови С. У. А. д-ра М. Волошина, збори віддали честь памяти померших членів Союза повставанням з місць. Опісля виголосив д-р Ол. Марітчак секретар С. У. А., обширний звіт з діяльности Т-ва, яке значно розширило і поглибило свою діяльність. Касовий звіт подав д-р Ф. Евин. Збори приняли оба звіти до відома й ухвалили одноголосно абсолюторію уступаючому Виділові. При нових виборах Голови С. У. А. і-го заст. голови і 10 членів Виділу залишено одноголосно на внесення д-ра Л. Ганкевича всіх давних членів Виділу, який представляється ось як: Голова: д-р Степан Федак, І-ий заст. Голови: д-р Михайло Волошин, ІІ-ий заст. Голови: д-р Лев Ганкевич. Члени Виділу д-ри Вол. Бачинський, Лев Бачинський, Марія Глушкевич, Евген Давидяк, Филип Евин, Ол. Марітчак, Ол. Надрага, Ярослав Олесницький, Ст. Шухевич. По виборах наступив реферат д-ра Л. Ганкевича про утворення фонду для вдів і сиріт по українських адвокатах і установлення похоронного фонду для померших членів С. У. А. По живій дискусії ухвалено установити похоронний фонд і поручити Виділові перевести дальші потрібні праці, а справу утворення фонду для вдів і сиріт по українських адвокатах рішено відложити аж до часу унормування цієї справи Адвокатською Палатою у Львові. По полагодженню запитів і побажань членів сенйор українських адвокатів д-р Михайло Король замкнув збори гарною промовою із зазивом до молодих Товаришів брати по традиції старих адвокатів живу участь в громадянському життю.

— **З перекладів на чужу мову.** Тижневик „Rundschau", Берлін 25. І. 1925 помістив переклад Б. Лепкого „Щаслива Година" п. з. „Glückliche Stunde" von Bohdan Lepky. Autorisierte Uebersetzung aus dem Ukrainischen von Anna Charlotte Wutzky. — Берлінський днезник „Nationalpost" з 8. січня 1925 помістив переклад Лепкого новелі „Стріча": „Begegnung" von Bohdan Lepky. Aus dem Ukrainischen von Anna Charlotte Wutzky. Ця новеля в трете являється у німецьких часописах. Н. Wutzky, Берлінка, поетка і новелістка, переклала вже багато з української літератури. Крім „Чорної Ради" і „Кобзаря" (для видавництва „Українське Слово") друкувала переклади Коцюбинського, Лесі Українки, Борзуляка і 20 новель Лепкого.

— **Перипетії з номінацією станиславівського воєводи.** Довкола кандидатури б. гімназ. учителя Залави на станиславівського воєводу повстав великий шум. Ця кандидатура, форсована НПР. („Нар. Партією Робітничою"), мала вигляди на успіх у Варшаві, а останні темпами подавали навіть, що іменування Залави вже підписане. Тимчасом „Курєр Поранни" оголосив сензаційні ревеляції про мальверсації, яких будім то Залава мав допуститися як австрійський а потім польський старшина при інтендантурі. В звязку з цими ревеляціями номінацію Залави стримано. Залава скеровував заводи, які зроблено йому, на судову дорогу.

— **Легалізація репресій.** Рада міністрів прийняла законопроєкт про виімковий стан. Перша основна постанова звучить: „виімковий стан, передбачений конституцією, може бути заведений підчас війни, коли грозить вибух війни, на випадок внутрішніх розрухів або затій з характером державної зради чи то насилування конституції, а вкінці з метою запевнення громадянам забезпеки"

В законопроєкті сказано, що виімковий стан буде торкатися „незайманости приє. мешкань, почтової тарифи, свободи преси, видавання виконавчою владою виімкових розпоряджень і виімкових управнень до ужитку збройної сили". Законопроєкт піде ще на розгляд сойму.

— **Арешти серед комуністів.** Лодзь і ціла тамошня промислова округа стала від недавна тереном широких протикомуністичних репресій. Польська преса повідомляє коротко про „ліквідацію цілої низки большевицьких стійок". На днях поліція арештувала в Лодзі 6 осіб під закидом належання до спеціальної організації з метою опікуватися родинами арештованих комуністів, на що ця організація мала отримувати гроші з Москви.

— **Ще один ордер.**

— **Мешканці Княгинина** під Станиславовом повинні знати, що їх ґрунтові книги перенесено від 26. січня до Окружного Суду в Станиславові.

— **Епільоґ убійства Жида офіцином.** Голосна справа польського поручника Ганкого, який у потягу на ст. Підзамче застрілив зелоцівського купця Лінскера (Жида) опинилася вкінці перед найвищим військовим судом у Варшаві, який мав рішити про важність чи неважність увільняючого присуду львівського суду. Найвищий військовий суд відкинув зажалення неважности львівського прокуратора й таким робом вбивство Лінскера залишиться непокараним.

— **За вбивство нареченого.** У Парижі розпочався сензаційний процес польської драматичної артистки Умінської, яка в липні мин. р. застрілила свого не до вилічення хорого нареченого, письменника Жизновского, бажаючи скоротити йому довгі передсмертні муки. Умінська виконала злочин щойно тоді, коли не довела до бажаного успіху трансфузія її власної крови в організм недужого, і коли лікарі відмовилися від лічення її нареченого. Французький карний кодекс не передбачує таких злагіднюючих умовин, які казали би звільнити вбивця, а проте Умінську не засудили за ії вчинок.

Дописи.

Український Наддніпрянський Хор у своїй обороні. Ми одержали з Перемищини такого листа: Вп. п. Редакторе! В 26-му ч. „Діла" з 5-го л. м. в рубриці „Дописів", п. н. „Яворів", від псевдоніма „Etion", подано невідповідної правді інформації про концерти мого Хору в Яворові.

З єдиною метою оборони доброї опінії Хору подаю до загального відома слідуюче:

Підчас другого мого концерту ... ві, — до мене звернувся Цир... о Семиваса Віш. Ананій ...

позицією улаштувати спеціяльний концерт для шкільної молоді. З огляду на те, що обставини вимагали мого негайного відізду до Львова, я дав свою згоду на виступ Хору без мене, під керуванням одного зі співаків, під умовою що Хор буде співати виключно перед шкільною молоддю. Коли ж на другий день, перед концертом, Хорові стало відомо про те, що на цей концерт зібралася не лише шкільна молодь, а також і досить численна публика з ріжних верств Яворівського Суспільства, — співаки порадившись між собою, — рішили зрезиґнувати з виступу без діріґента, лише по тій причині, що ні один з них не погодився заступити мене в керуванню Хором перед більш авторитетною авдиторією. Ось як виглядала в дійсности ціла справа концерту, який не відбувся.

Що торкається запитання п. „Етіопа“, що „як би на Україні не було большевиків, чи прийшлиб тоді „вони“ до „нас“ (?) „шукати культури?“ — то на це можна відповісти лише здивуванням і глибоким жалем, що до цього часу не перевелися серед нас такі, котрі на утіху нашим ворогам поділяють Українців на „вони“ і „ми“!

Хайже буде відомо п. „Етіопові“ і йому подібним, що поширювати рідну українську культуру не відмовилися б ми і тоді, колиб навіть прийшлося працювати серед правдивих етіопів.

Зрештою, невпинна чотирьохлітня праця Хору серед ріжних, часом дуже тяжких обставин, — говорить сама за себе.

Дмитро Котко,
Діріґент Українського Наддніпрянського Хору.

Всячина.

Небувалий напад саранчі на Мексико. Перед пятьма літами опустила величезна скількість саранчі свою вітчину в центральній Америці і вирушила на північ, щоби шукати нових засобів до життя. В минулому році залетіла вона до Мексика і там виклала міліярди міліярдів яєчок. Кілька місяців тому вигріло тропікальне сонце з тих яєчок безконечну скількість саранчі, яка кинулася на жир. Все, що тільки зазеленіло, впало жертвою ненаситних комах: дерева, цвіти і збіжа. Та не тільки листя, овочі чи колоса пропало від саранчі. Навіть кора з дерев не встоялася і тепер дерева в Мексику представляють собою якісь білі стовбури обдерті з кори до самого споду. Очевидці сеї катастрофи оповідають, що хмари саранчі задержували навіть поїзди. Американські льокомотиви, які легко дають собі раду з буранами і снігові вицями, не могли нічого вдіяти з хмарами комах. Вона сідала на поїзд і на шини такою грубою верствою, що колеса поїзду роздушуючи велику скількість саранчі, крутилися на однім місці і не могли рушитися з місця. Прислуга поїздів мусіла на просторі кількох кільометрів згортати комах і посипати шини піском, щоб поїзд міг рушити в дорогу. Страшний є вид надтягаючої саранчі. Спершу показується на овиді темна хмара, яка швидко зближається. Вкінці вона вже над головами і падає на землю. Земля покривається на метр грубою, рухомою масою комах, яка в погоні за поживою пересуваються з місця на місце. За нею остає одна пустиня, без листка і травки. Мексиканські фармері, які пережили пятнайцять революцій, не встоються супроти саранчі. Їх екзистенція до краю знищена, а врожайній і багатій країні заглядає в очі цар-голод. Щось так як і Українцям, але цим знову від инакшої язви.

Бібліоґрафія.

ЖУРНАЛИ:

1) „ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСТНИК“. Книжка I. За січень 1925. Зміст: 1) Федоренко: „Soirées d' automne“; 2) К. Пасющук: Барва; 3) П. Франко: „Дядько Шківер“; 4) К. Поліщук: „Сум“; 5) Ромен Роллян: „Дантон“; 6) А. Карашевич: „З тамтих сторін“; 7) В. К.: „Поваления большевиками Російського Тимчасового Уряду“; 8) Д. Донцов: „Звитяжна слава“; 9) Е. Онацький: „Атлянтида“, 10) В. Гнатюк: „Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові“; 11) Бібліографія; 12) Нові книжки.

„ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСТНИК“. Річник XXIV. Книжка II. За лютий. Зміст: 1) Е. Маланюк: Псальми степу; 2) Ів. Марків: Іван Нищька; 3) О. Бабій: а) Вона і він, б) Вже вірю; 4) М. Хвильовий: Слово; 5) Ромен Роллян: Дантон; 6) Характерник: Згадки з минувого; 7) Е. Онацький: Атлянтида; 8) А. Пешехонов: З записок самовидця; 9) Д. Д.: По новім році; 10) В. Гнатюк: Наукове Т-во ім. Шевченка у Львові; 11) Бібліографія; 12) Нові книжки.

2) „КУЛЬТУРА“ місячник культурного, суспільного й політичного життя. Редагує Колеґія. Головний редактор: Степан Рудик. Зміст: ч. 2. „Культура“ за лютий 1925 р.: 1) М. Тарновський: Привіт. 2) С. Тудор: Орудия Антитеза. 3) З американських поезій М. Ірчана: І тут і там. Місто. Безробітні. 4) В. Семчишин: На львівській вулиці. Вечірньою порою. Грудка землі. 5) Ю. Вольпер: Я з вами товариші. 6) З недрукованих поезій Івана Франка: Три долі. 7) І. Франко: Із записок недужого. 8) Ф. Ґец: Перша річниця смерти Юрія Вольтера. 9) Ю. Плеханов: Основні питання марксізму. 10) М. Возняк: З життя й діяльности І. Франка. 11) Кос: Міжнародне становище. 12) Л. К-н: Професійні і їх завдання. 13) І. Ковальчук: Нафтовий картель. 14) Н. Лазаркевич: Політичне безголовя. 15) Панейкіяда. 16) В. Поліщук: Людська воля. 17) Хроніка.

3) „ОБЄДНАННЯ“ (Український Скиталець), неперіодичні збірники статтей на теми політичні, економічні й культурні. — Книжка I. — Листопад 1924 р. Зміст: 1) Від Видавництва; 2) Д-р Гонцяй: „Вірмо лише самі собі“; 3) І. О. Бочковський: „До соціольоґії Українського питання“; 4 В. Т-ий: „Криза демократії та парляментаризму“; 5) Ів. Коссак: „Дещо про галицьку інтеліґенцію та західноукраїнську справу“. 6) Р. П-ий: „До санації наших внутрішних відносин на Західній Україні“. 7) А. Івченко: „Пекуча справа для Західної України“. 8) Д-р І. Вальтман: „По Жидів Східної Галичини“. 9) Шкільна справа на північно-західних українських землях під Польщею. 10) А. Жук: „З культурного життя на Радянській Україні“. 11) А. В.: „Західно-українська справа і Радянський Союз“. 12) З минулого: а) Два листи Драгоманова до П. Б. Аксельрода; б) З матеріялів про невідбутий зїзд РУП. 1904 р.; в) З початків українського стрілецького руху в Галичині; г) З австрійсько-української політики у часі світової війни. 13) Критика й Бібліографія. 14) Складайте жертви на Західно-український Видавничий Фонд (відозва).

4) „МОЛОДА УКРАЇНА“ — ілюстрований журнал для молоді. Річник II. — Січень 1925. Ч. I. Зміст: 1) М. Шаґринка: „Наші віконця“. 2) О. Саліковський: „Відродження України“. 3) Я. Мандюкова: „Оповідання про трьох царів Сходу“. 4) М. Лотоцький: „Дещо з історії театру“. 5) І. Данильчук: „З колядою“. 6) „Вередлива принцеса“. 7) В. Хронович: „Під крилами гаразду і нужди“. 8) О. Назарук: „Чорна королева Льоянда“. 9) О. Гришай: „Різдво“. 10) Пср Бляишар: „Малий Плютарх“. 11) Мандрівка по ґалеріях образів. 12) Що таке календар і звідки він пішов. 13) Загадки. — Журнал виданий прекрасно. Ілюстрації кисти арт. Ковжуна. Багат й змістом. В нас це перший вповні европейський журнал для молоді.

5) „ДУХОВНА БЕСІДА“ — церковно-народній двотижневик. Ч. 2. За січень 1925 р. Рік видання II. Виходить у Варшаві. Зміст: 1) о. І. Дзюба: „Наука на свято Стрітення Господнього“. 2) Проф. О. Лотоцький: „Національний елемент у християнстві“. 3) Проф. І. Огієнко: „Приєднання української церкви до московської“. 4) В. Островський: „Брати“ — оповідання. 5) З історії та археольоґії. 6) А. Карашевич: „Між молоддю“ — вірш. 7) П. Савий: „В себе і по світі“. 8) В. Островський: „Під увагу панотцям“. 9) Що пишуть. 10) Бібліографія. 11) І. Липовецький: Ґрунт і угноїння“. 12) Церковне життя. 13) Що діється на світі.

6) „ДУХОВНА БЕСІДА“ ч. 1. Дня 11. січня 1925. Проф. Огієнко. Приєднання церкви укр. до московської. Свящ. О. Муравей: Поруч з вірою народність. К. Українець: Повоєнна господарка. І. Липовецький: Ґрунт і угноїння. З історії і археольоґії. А. Карашевич: Мотиви зими. Бібліографія. Церковне життя. Що діється на світі. Українське життя в Варшаві.

7) УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЯТЕЛІСТ, місячник виходить у Відні. Рік I. Ч. I.

8) „ЗИЗ“ — сатирично-гумористичний журнал. Ч. 7. Видає: Лев Лепкий.

9) „НАШ СВІТ“ — ілюстрований літературно-науковий журнал. Виходить що тижня у Варшаві. Ч. 17—18 з дня 15. грудня 1924. Ціна 1·50 зл.

„СІЛЬСЬКИЙ СВІТ“ — ілюстрований господарський часопис. Ч. I. За січень 1925. Річник III.

КНИЖКИ:

„ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ“ — Олександер Доценко: „Матеріяли й документи до історії української революції“ 1917—1923. том II. книга 5. Т. — Львів 1924. — Набути можна в Книгарні Н. Т. ім. Шевченка у Львові.

М. Павлічук: „КОРОТКА АНАТОМІЯ“ — частина перша. З передмовою академіка А. Старкова. Накладом Українського громадського видавничого фонду. Прага 1925. Набути можна в книгарні Н. Т. ім. Шевченка у Львові.

І. Івасюк: „КУБАНЬ“ — економічний нарис. Вийшло заходами Українського Інституту громадознавства в Празі, а накладом українського громадського видавничого фонду. — Прага 1925. Набути можна в Книгарні Н. Т. ім. Шевченка.

Д-р В. Сімович: „НА ТЕМИ МОВИ“. Видавництво „Нова Україна“. Прага-Берлін, 1924.

Д-р Яким Ярема, проф. Українського педагог. Інституту ім. М. Драгоманова в Празі: „ПРОВІДНІ ІДЕЇ ФІЛЬОСОФІЇ ТОМИ МАСАРИКА“ — з приводу 75-ліття народження. Накладом Українського громадського Комітету в ЧСР. — Прага 1925. — Набувати в Книгарні Н. Т. ім. Ш. у Львові.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане редакція не відповідає.

„LES ARTISTES DU STUDIO DE PRAGUE“. „ГРУПА ПРАЖСЬКОЇ СТУДІЇ“. Випуск I. Прага 1925. Репродукції малюнків і праць української мистецької студії в Празі. Вступ проф. Д. Антоновича.

SPRAWOZDANIE z czynności Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie za czas od 20. czerwca 1920 r. do 31. grudnia 1922 r. Lwów 1924.

Д-р Богдан Барвінський: „ВЕЛИКА И МАЛА УКРАЇНА“. (В справі устійнення обласної словні українських земель.) — Накладом Української Книгарні й Антикварні. Львів 1925.

„ANALECTA ORDINIS S. BASILII MAGNI“ — „ЗАПИСКИ ЧИНА СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО“. Том. I. Вип. I. — Жовква 1924 р. Зміст: I. Статті; II. Матеріяли; III. Miscellanea; IV. Бібліографія. Видає: В-во Чина св. Василія Великого. — Редагує і за редакцію відповідає: о. Йосафат Скрутень Ч. С. В. В.

Ол. Теплецький: „ДІДУСЬ“. Ліричне оповідання віршом. Ст. 85. Каліш, 1924.

НОТИ:

Я. Ярославенко: „НА ТАРАСОВІЙ ПАНАХИДІ“. — Слова М. Вороного. Ноти на мужеський хор Ярославенка. — Накл. „Торбан“. Львів.

Я. Ярославенко: „ВІТЕР ЛЮБЕ, СВІТ ГОЛУБЕ“. — Слова О. Олеся — муз. Ярославенка на мужеський хор. — Накл. „Торбан“. Львів.

Я. Ярославенко: „У ДОЛИНІ СЕЛО ЛЕЖИТЬ“ — слова Франка. — На мужеський хор.

Я. Ярославенко: „КОЛИ ТИ ЛЮБИШ РІДНИЙ КРАЙ“ — слова М. Вороного. Муж. хор.

Я. Ярославенко: „ТРИ МЕНТИ“ — слова О. Олеся. Муж. хор.

Я. Ярославенко: „ПИРОВА ПІСНЯ“ — слова В. Пачовського. Муж. хор.

Я. Ярославенко: „ХАЙ ПЛАЧУТЬ СТРУНИ“ — слова Олеся. Муж. хор. — Накл. „Торбан“. Львів.

М. Лисенко: „ЧОРНОМОРЦІ“ — оперета на три дії для співу з фортепяном. Текст М. Старицького (по Кухаренку) музика М. Лисенка. Київ-Ляйпціґ. Українська накладня. Склад в книгарні Т-ва ім. Шевченка у Львові.

М. Лисенко: „УТОПЛЕНА“ лірично-фантастична опера на 4 дії. Текст по Гоголю зложив М. Старицький. Музика Лисенка. Київ-Ляйпціґ. Склад: Книгарня Наукового Т-ва ім. Шевченка. Львів, Ринок 10.

М. Лисенко: „РІЗДВЯНА НІЧ“ — комічно-лірична опера в 4-ох діях, слова М. Старицького по Гоголю. Музика М. Лисенка. Українська накладня. Київ-Ляйпціґ. Склади: Книгарня Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові і Т-во „Просвіта“ у Львові.

М. Лисенко: „ТАРАС БУЛЬБА“ — історична опера на 5 дій, 7 відслон. Лібретто М. Старицького. Музика М. Лисенка. Українська накладня. Київ-Ляйпціґ. Склади: Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка і „Просвіта“ у Львові.

М. Лисенко: „НАТАЛКА ПОЛТАВКА“. оперета в трьох діях І. Котляревського. Музику впорядкував М. Лисенко. Українська Накладня. Київ-Ляйпціґ. Склади: Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка і Т-во „Просвіта“ у Львові.

Ніщинський: „ВЕЧОРНИЦІ“ (Назар Стодоля“) — слова і музика Т. Ніщинського. Українська накладня Київ-Ляйпціґ. Склади: Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка і Т-во „Просвіта“ у Львові.

ОПОВІСТКИ.

Замість повідомлень про своє вінчання зложили Вп. Галя Белкотівна і Вп. Андрій Мир 15 зол. на „Рідну Школу“. За жертву складаємо щиру подяку: Головна Управа У. П. Т. 1340 1—1

Український Національний Музей Архив при У.Г.К. в Празі складає подяку всім особам і організаціям, що причинилися до доповнення збірок Музею Архиву в 1924 р., а зокрема Редакціям за безкоштовне надсилання часописів. Просимо надсилати матеріяли й надалі на адресу: Československo, Praha III, ul. Sef.kova 4/III.

VII. ЗАГАЛЬНИЙ ЗБІР

Союзу Українських Приватних Урядників Галичини (С.У.ПР.У.ГА.)

відбудеться у Львові дня 22. лютого 1925 року (неділя) о 10. год. рано в домівці „С.У.ПР.У.ГА.“ при вул. Оссолінських ч. 15/II зі слідуючим порядком нарад:

1) Відкриття Збору і вибір голови Збору (§ 14 стат.) 2) Верифікування протоколу з послідного Загального Збору. 3) Огляд сучасних течій в міжнародному професійному рухові (реферат). 4) Звіт Головної Ради: а) загальний огляд діяльности в 1924 р.; б) касовий звіт за 1924 р. 5) Звіт Провірної Комісії з провірки діловодства за 1924 р., дискусія над звітами і внесення в справі уділення абсолюторії Головній Раді і Провірній Комісії. 6) Вибір голови, 11 членів і 6 заст. членів Головної Ради і 5 членів Провірної Комісії на діловий рік 1925. 7) Установлення висоти членської вкладки на 1925 рік. 8) Внесення і запити. 9) Замкнення Загального Збору. Якщо в означеній порі не явиться на Зборі 1/3 часть всіх членів, потрібна до правосильности нарад, відбудеться о год. 11-ій того самого дня в тій самій салі і з цим самим порядком нарад другий Загальний Збір, який рішатиме без огляду на число присутних на Зборах членів. Право участи в Загальнім Зборі має кождий член, що заплатив членські вкладки по кінець місяця лютого 1925 р. включно (§ 10 ст.). Львів дня 30. січня 1925. *Антін Чернецький* голова. *Евстахій Мурин* писар. 1342 1—1

За редакцію відповідає О. Костик.

З друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.